

Posudek diplomové práce podané na ÚFaR FF UK v Praze

Jméno a příjmení: **Jan Kozák**

Téma: **Pórova výprava ke Geirrødovi aneb paradigma cesty pórovského hrdiny do Jiného světa**

Datum: **2008**

Školitel: **PhDr. Jiří Starý, Ph.D.**

Oponent: **Doc. Mgr. Dalibor Antalík, Dr.**

Téma práce je jasně vymezené: autor se v ní pokouší analyzovat jednotlivé verze staroseverského mýtu o výpravě boha Tóra za obrem Geirrødem. Dílčí adaptace tohoto podání jsou podrobně studovány v hlavní stati práce (s.12-44). Autor přitom bedlivě sledoval zejména jejich postupné vývojové proměny od původního pohanského mýtu směrem k pozdním pohádkovým variacím. Klíčové a vzhledem k dalšímu výkladu vůči čtenáři vstřícné je zařazení kapitol „Vztah bohů a þursů, mytologie antagonismu“ (s.8-9) a „Charakter a úloha «obřů»“ (s.9-11), v nichž je ozřejmena povaha vztahu hlavních aktérů analyzovaného narativu. Zařazení relativně podrobné charakteristiky pramenů (s.4-7) však působí vcelku nadbytečným dojmem, přestože autor deklaruje její potřebnost „pro argumenty, postřehy a interpretace, které se v textu práce objeví“ (s.4). Ve vlastní práci autor prokázal svoji zručnost v případě práce s relevantní sekundární literaturou, stejně jako s primárními prameny v originálním znění. Do textu organicky začlenil řadu vlastních překladů pasáží ze staroseverské i latinsky psané literatury (Saxo Grammaticus).

Badatelské pole tedy autor vymezil jasně a prokázal, že se v jeho rámci dobře orientuje. Co ovšem oponent v práci postrádá, je nepřítomnost zřetelnější formulace nějakého genuinně religionistického problému, který by chtěl J. Kozák řešit, stejně jako ozřejmení základní intence celého tohoto počínu. V práci čtenář nenalezne ani přehled dosavadní odborné diskuse na dané téma. Podobně jí citelně chybí jednoznačné vymezení metody, které je při analýze zvolené problematiky použito. Proto i její závěr zůstává nezřetelný: ve stejnojmenné kapitole (s.55) čtenář najde pouze rekapitulaci předchozích kroků, již předchází poněkud chaotický shluk komparativních postřehů – spíše nežli skutečných poznatků ve vlastním slova smyslu. Konstatování nálezu „fascinujících shod a paralel“ (s.55) nemůže samo o sobě nahradit jednoznačně formulovanou a prostřednictvím zřejmých argumentů hajitelnou tezi.

Pokud jde o část práce věnovanou komparaci, tak čtenáři není vždy jasné, podle jakých kritérií je prováděna. Autor v tomto ohledu uvádí – jakoby na okraj – pouze tolik, že se při srovnávání záměrně omezil na komparaci intragermánskou. Stejně jako východiska daného postupu zůstávají poněkud „v mlze“ i jeho výsledky. J. Kozák v tomto ohledu říká pouze tolik, že „syntézou jednotlivých variant můžeme postihnout společný model“ (s.45). Co přesně však tímto modelem míní? „Zachovanou základní strukturu“, jak píše o něco později (s.47)? Ovšem základní struktura čeho? Při vytváření „typologického modelu“, na základě porovnání jednotlivých verzí, pak citelně chybí definice taxonů, které ji umožnily vytvořit. Čtenář se tak pouze dohaduje, že jde o porovnání ústrojných motivů a jejich vzájemného zřetězení v rámci jednotlivých verzí příslušného tradičního podání.

K formálnímu hledisku práce nemá oponent závažnější výhrady. Zvolený sloh působí uvolněným, čtivým dojmem; pouze výjimečně je zatížen stylistickými neobratnostmi. Překlepy se v práci vyskytují jen zřídka (kupříkladu *verze* namísto správného *verzi* na s.46). Vhodné by v posledku bylo nahradit anglosaský přepis některých vlastních či místních jmen tvary konvenčně užívanými v češtině: kupříkladu Svyatogor by jistě bylo vhodnější nahradit tvarem Svjatogor (s.29), Pishon přepisem Píšon (s.) apod.

Závěr: Práce J. Kozáka vyhovuje dle oponentova názoru kritériím pro posuzování diplomové práce. Proto doporučuje její přijetí k obhajobě a ohodnocení stupněm **velmi dobře**.

V Praze dne 27. června 2008

Doc. Mgr. Dalibor Antalík, Dr.